

Slovenski hmeljar

G. Viher Robert
V. V. Z. E. N. I. C. A.

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruge, z o. j. * List izhaja
redno vsak drugi pelek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številka stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Vodnikova ulica 2. — Telefon št. 196

Leto XI.

Celje, 29. novembra 1940

Štev. 24

K položaju

Hmeljarji smo se znašli letos res v neverjetno kočljivem položaju. Preden smo pričeli obirati hmelj, je še vse kazalo, da se ga bo brez večjih težav in še tudi po kolikor toliko ugodni ceni dalo spraviti v denar; vojna vihra nam tedaj namreč še ni zapirala izvoza preko morja in zanimanja za nakup našega hmelja z one strani je bilo več kot dovolj. Sicer gotovosti res ni bilo, pa saj s to končno pri hmelju nikdar nismo mogli računati, toda izgledi vsekakor niso bili brezupni. Za to pa so največji optimisti že sanjali o prav lepih cenah in širili splošno prepričanje, da bo hmelj drag. Pa je že tako. Hmeljar smatra vedno za prijatelja le tistega, ki mu govori o lepih cenah, slabo pa opravi, kdor tozadevno izrazi svoje dvome in pomisleke, pa naj bodo še tako upravičeni in utemeljeni. Za to pa si tudi nihče ne upa prav z resnico na dan, tem manj, ker gotovosti ni nobene in najbolj oblačno nebo se lahko nenadoma zjasni, prav tako kakor obratno.

Toda vojna nam je letos temeljito prekrizala vse račune. Že h koncu obiranja in še bolj potem, ko je bilo treba prodajati, so se izgledi na vnovčenje našega pridelka vedno bolj slabšali. Vojna je namreč prihajala vedno bliže in zanimanje iz prekomorskih krajev je vidno popuščalo. Vzrok temu je bila vedno večja nesigurnost našega izvoza ter vedno večja podražitev prevoza, poleg tega pa občutna konkurenca ruskega hmelja na ameriškem tržišču; Rusija je namreč v vojni pridobila večji del hmelja iz Poljske in ga poleg svojega po neverjetno nizkih cenah vrgla na ameriški trg, Amerika pa je k temu še prepovedala izvoz domačega hmelja.

Tako se je pri nas polagoma sicer začelo nekaj kupovati, vendar le malo, saj so vsi zaključki bili namenjeni le za domačo pivovarsko industrijo in pa za izvoz v Švico. Cene, ki so se plačevale,

se nam sicer niso zdele visoke, toda bile so vsekakor visoke dovolj, da niso vzbudile živahnejšega zanimanja ameriškega trga. Vkljub temu pa so se še našli nepoučeni modrijani ter pričeli gonjo, češ da kupci, izkoriščajoč trenutni položaj, neupravičeno pritiskajo cene itd. Tako se jih je menda vkljub pičlemu prometu le našlo nekaj, ki so nasedli tako lepo donečim besedam ter zamudili ugodno priliko, ko bi lahko prodali, pa niso in dali potem ceneje ali pa sploh niso prodali; večina seveda ni zamudila nič, ker sploh ni imela kupca. Položaj se namreč ni izboljšal in so pri tako malenkostnem prometu cene seveda začele popuščati. Šele tedaj in pa ker je tudi dovoz ruskega hmelja v Ameriko ponehal, se je pričel ameriški trg zopet živahneje zanimati za uvoz našega hmelja. Pot preko Soluna se je medtem ugledila, vse je izgledalo, da tod novih zapletljajev zaenkrat ne bo in da bo šel izvoz po tej poti v redu. Bilo je že vse potrebno pripravljeno in urejeno, toda človek obrača, Bog pa obrne in tokrat je žal obrnil slabo za nas. Čez noč je bila namreč potisnjena Grčija v vojno in s tem je ves, s tolikim trudom pripravljen izvoz našega hmelja preko Soluna na mah padel v vodo in so bili vsi tozadevni načrti prekrizani.

In kaj sedaj? Sem ter tja se sicer še vedno nekaj kupuje, toda pri taki kupčiji našega letošnjega pridelka še deset let ne bomo spravili v denar. Posreči se ga sicer še sem ter tja prodati nekaj v razne evropske države, Švedsko, Nizozemsko in Italijo, vendar ga tod ne rabijo dosti, poleg tega pa je še konkurenca hmelja drugih provenienc zelo huda. Evropa ima namreč zase mnogo preveč hmelja in ga mora na vsak način izvoziti preko morja, če ga hoče vnovčiti. To velja splošno, za nas pa še prav posebno; brez izvoza v Ameriko brez dvoma ne bomo mogli vnovčiti niti toliko hmelja, kolikor smo ga pridelali letos več kakor lani. Za to pa je gotovo zanimivo, kakšni so

tozadevni izgledi in če smo v tem pogledu doslej že kaj zamudili in kaj.

Često se sliši prigovor, da bi lahko že ves hmelj spravili v Ameriko, če bi se bili pravočasno pobrigali za to. Pa to ne drži. Izvoz hmelja v Ameriko je namreč mogoč le s sodelovanjem tamkajšnjih uvoznikov, brez teh pa ni bilo in tudi danes ni mogoče premagati vseh tozadevnih ovir in zaprek. Zamudili torej nismo, pač pa je zaradi višje sile bil ves tozadevni trud in napor zaman. Celó tedaj, če bi hmeljarji prepustili hmelj za izvoz brezplačno pod pogojem, da bo plačan šele potem, ko in če bo tam preko vnovčen, ne bi šlo in bi hmelj obležal tu neglede na to, da nihče ne bi mogel investirati v tako negotovo kupčijo številnih milijonov, ki so potrebni samo za preparacijo in embalažo. Zamudili torej nismo nič, pač pa zaradi višje sile v svojih napornih in vsestranskih prizadevanjih uspeli nismo mogli. Pa so tudi taki, ki trdijo, da v sedanjih razmerah na izvoz našega hmelja v Ameriko sploh ni bilo in tudi ni mogoče misliti. Toda tudi to ne drži. Sicer je to stališče res najbolj komodno, namreč enostavno držati roke križem, češ, saj ne gre in ne bo šlo, vendar pravilno to ni. Dokler obstoji samo še iskrica nade, si je treba prizadevati in storiti ter poskusiti vse, da si potem ne bo treba očitati, da smo kaj zamudili ali opustili. In taka nada še vedno obstaja. Zato pa tudi še nismo in ne bomo vrgli puške v koruzo, temveč si vkljub vsem dosedanjim neuspehom prizadevali vztrajno tudi naprej, da končno le spravimo naš hmelj tja preko. Sicer to res ne gre tako naglo, kakor bi želeli, vendar upamo, da bomo končno le uspeli, če nam novi vojni zapletljajji ne bodo prekrižali sploh vseh naših računov. Sicer res ni tozadevno nobene, prav nobene gotovosti, da, tudi verjetnosti le malo, vendar še vedno lahko upamo, da se bo v letošnji sezoni doslej vedno tako oblačno nebo končno le še razvedrilo in Bog daj, da bi bilo tako!

Nedoslednosti v prirodi

Raznovrstnih nedoslednosti najdemo v prirodi mnogo in včasih prav nerazumljivih. Ne moremo jih naštevati in omenjati na dolgo in široko, marveč se omejimo le na nekatere v našem hmeljarstvu, ki jih bomo skušali tudi pojasniti.

Razne bolezni in škodljivci na hmelju sicer niso številni, pač pa silno nevarni, če se pojavijo v večjem obsegu. In prav tu naletimo na nekatere, na prvi pogled res nerazumljive nedoslednosti.

Oglejmo si najprej peronosporo. Lani smo imeli zelo suho in zato za peronosporo neugodno leto. Spomladi se je sicer pojavljala sem ter tja, toda pozneje se je zasušila, poleg tega pa smo ji še z zaščitnim škropljenjem preprečili razvoj. Človek bi mislil, da peronospora, ki lani ni mogla razviti zimskih trosov ali vsaj ne obilo, letos ne bo tako nevarna. Pa se je vendar pojavila pri zanj ugodnem deževnem vremenu vsepovsod ter nam je silila pozneje v kobule na vse pretege in gotovo se imamo le razmeroma nizki toploti zahvaliti, da se ni razpasla še bolj. Vkljub navidezni nedoslednosti pa se ta okolnost dá pojasniti. Trosi peronospore se namreč neverjetno hitro množe in tako je tudi razmeroma pičlo število zimskih trosov zadostovalo, da nam nevarna bolezen skvari pridelek in bi nam ga gotovo skvarila še bolj temeljito, če bi jo ne ovirale hladne noči in zaščitno škropljenje razumnih hmeljarjev. To nam najbolje dokazuje češka hmeljišča, kjer se je peronospora letos še mnogo bolj širila kot pri nas; tam je bilo namreč zanj tudi lani zelo ugodno vreme, zatirali jo niso dovolj, pa je razvila več zimskih trosov in se zato letos lahko še bolj razpasla.

Predlani so uši v taki meri napadle naša hmeljišča, kakor menda še nikoli doslej. Človek bi domneval, da so se morale neverjetno razmnožiti in je zato lani upravičeno pričakoval, da bo naval uši še večji, tembolj, ker je bila zima mila in jih gotovo ni uničila. Zgodilo pa se je prav obratno. Lani navala uši sploh ni bilo in so se pojavile le izjemoma sem ter tja v nekaterih nasadih v manjšem obsegu. Pa se menda tudi to navidez res nekako nedoslednost dá pojasniti. Predlani so namreč uši navalile verjetno skoraj samo na hmelj, kjer so jih hmeljarji pridno zatirali in gotovo znaten del uničili. Zato jih je ostalo le malo, ki so se jeseni zopet odselile nazaj, na drevje in grmovje. Tod so se lani spomladi gotovo zopet razmnožile, vendar niso navalile na hmelj. Zakaj ne, je vprašanje, ki se dá pojasniti le z domnevmami. Hmeljska uš je uš selivka, ki ne živi samo na hmelju. Morda lani niso odletele zopet v hmeljišča, ker vremenske razmere zato niso bile ugodne, ker na hmelju ni bilo medene rose, ki jih je predlani privabila, ker so našle morda bolj tečno pašo drugod ali pa morda tudi še iz kakega drugega, nepoznanega razloga. Nek star hmeljar je v šali izjavil, da jih lani najbrž zato ni bilo na hmelj, ker so jih hmeljarji predlani preveč zatirali in jim nagnali tak strah v kosti, da lani sploh niso upale več blizu hmeljišč. Pa se mož gotovo ni zavedal, da bi tudi na tej šali utegnili biti nekaj resnice. Vsak živi rod se namreč boji

za svoj obstoj in ne sili rad v nevarnost, kjer bi ta bil resno ogrožen. Tako divjačina beži iz lovišč, kjer se preveč lovi, v taka, kjer ima bolj mir in se ne vrača več nazaj. Tako je prav verjetno, da se tudi uši ne bodo več tako rade vračale v hmeljišča, če jih bomo res temeljito zatirali, kadar se pojavijo.

(Konec prihodnjč.)

Razno

Več piva pijemo pri nas sedaj kakor prej ter smo ga popili v prvem letošnjem polletju 250.000 hl, to je za 30.000 hl več kakor v isti dobi lanskega leta, in to vzlic temu, da je bilo polletje mnogo bolj hladno in deževno kakor pa lani. Pivovarska industrija računa, da se bo konsum piva dvignil še mnogo bolj, ker je vina letos nenavadno malo in bo zato predvidoma tudi mnogo dražje kakor doslej. Zaradi tako dobrih izgledov na večji konsum piva so se naše pivovarne letos tudi precej izdatneje založile s hmeljem kakor pa druga leta.

Hmelja smo izvozili v prvi polovici letošnjega leta 1560 stotov v vrednosti 9.000.000 din proti 4800 stotov v vrednosti 5.000.000 din v prvi polovici lanskega leta. Letos smo torej izvozili hmelja za celo tretjino manj, vendar izkupili zanj še enkrat toliko, ker so pač cene za letnik 1939 bile znatno višje kakor pa za letnik 1938; povprečna cena letnika 1939, ki je bil izvožen šele v prvi polovici letošnjega leta, je bila namreč nad 57 din za kg, dočim letnika 1938 le 10 din.

Produkcija piva v Ameriki se je lani zopet dvignila, dočim je predlani v primeri s predhodnim letom že nazadovala. Tako je znašala lani 64.682.643 hl, dočim predlani le 62.798.412 hl, v letu 1937 pa 68.202.054 hl. Čeprav je bila torej produkcija piva lani za 1.884.231 hl večja kakor predlani, je bila še vedno za 3.519.411 hl manjša kakor v letu 1937. Tudi v prvih treh mesecih letošnjega leta se je produkcija piva nadalje dvigala.

Konsum piva v Švici je v letu 1938 znašal 2.134.000 hl proti 2.136.000 hl v letu 1937. Obratovalo je v tem kakor v prejšnjem letu 59 pivovaren in se je torej navarilo v vsaki pivovarni povprečno 71.396 hl piva. Uvozilo pa se je v letu 1938 še 13.459 hl proti 14.575 hl v letu 1937, in sicer največ iz Nemčije. Povprečno letno na osebo je v letu 1938 prišlo 51,3 l piva proti 51,5 l v letu 1937.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Položaj v hmeljski kupčiji se ni bistveno spremenil, le da je bilo zadnjih štirinajst dni še nekaj manj prometa. Vkljub temu pa je bilo nekaj manjših zaključkov po nespremenjenih cenah 30—36 din za kg iz prve roke in to tako za domače pivovarne kakor tudi za izvoz v razne klirjaške države. Do prekomorskega izvoza vkljub vsestranskim tozadevnim prizadevanjem še vedno ni prišlo, ker vsak čas novi vojni zapletljaji sproti vse tozadevne kombinacije preprečijo in povzročajo, da jih je treba znova zopet preusmeriti.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji je vedno večje zatišje in kakega omembe vrednega prometa sploh ni. Slej ko prej pride le sem ter tja do kakega manjšega zaključka za domačo pivovarsko industrijo, dočim izvoza sploh ni nobenega. Razumljivo je, da so cene pri tem še popustile in se je pri zadnjih pičlih zaključkih plačevalo le še 20—25 din za kg. Kupčija bi oživelala šele, če bi po tolikih križih in težavah končno le prišlo do prekomorskega izvoza, za katerega pa so izgledi zaradi čimdalje bolj zamotanih mednarodnih zapletljajev vedno manjši.

Nemčija: Na hmeljskem tržišču je tendenca nadalje zelo mirna in je prometa slej ko prej zelo malo. Skladišča so že vsa prenapolnjena in zato ni več dosti povpraševanja ter tudi hmeljska prometna družba več dosti ne intervenira, ker nima kam s hmeljem. Cene so ostale sicer nespremenjene, vendar so v glavnem le bolj nominalne, dejansko pa so popustile in se zadnji zaključki gibljejo komaj še nad določeno najnižjo ceno. Izvoz v sosednje evropske države, ki še prej ni bil znaten, se je zadnji čas še bolj skrčil, vendar je precej izgleda, da bo v kratkem prišlo še do nekaterih pomembnejših zaključkov.

Češkomoravska: Na hmeljskem tržišču prevladuje slej ko prej mirna tendenca in je bilo zadnjih štirinajst dni prodanih le kakih 300 stotov hmelja. Čeprav so nominalno ostale cene nespremenjene, so dejansko popustile in se je zadnji čas plačevalo le še po 28 in le izjemoma za najboljše blago tudi do 30 K, to je 42 do 45 din za kg. Računa se, da je prodanih doslej iz prve roke kakih 10.000 stotov letošnjega pridelka, vendar je mnogo hmeljarjev, ki še niso prodali nič. Vsekakor bodo domače pivovarne, ki se še niso založile, končno rade ali nerade le morale kupiti, pa tudi izgledi na izvoz se bodo verjetno še izboljšali.

Splošno: Iz ostalih okolišev raznih držav ni nobenih zanesljivih novjših poročil. Sicer pa je ostal položaj v glavnem nespremenjen in je tendenca na vseh tržiščih vedno bolj mirna.

Za dobro voljo

Dober odgovor.

Učitelj: »Ali veš, Jakec, zakaj sem te imenoval malega tepca?«

Jakec: »Vem, gospod učitelj, zato, ker nisem tako velik kakor vi!«

Dosledno.

Tonček: »Povej mi, dedek, kedaj pa mora človek umreti?«

Dedek: »Kadar ga pač Bog pokliče, Tonček.«

Tonček: »Potem pa sploh ni treba umreti človeku, ki je gluhi!«

Radovednost.

»Gospod kapitan, kaj se take velike ladje pogosto potopijo?« vpraša občutljiva dama kapitana velikega prekomorskega parnika.

»O ne, milostiva, samo enkrat.«

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti po-
žaru: poslopja, vse premičnine,
hmelj, zvonove, steklo, nezgo-
de, vlom, jamstvo, avto-kasko,
življenjska zavarovanja v vseh
kombinacijah in posmrtninska
zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2

**Hranilnica Dravske banovine
Celje — Ljubljana — Maribor**

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-
nega obtoka delavoljnim našim ljudem
zopet delo in kruh.

**CELJSKA MESTNA
HRANILNICA**

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim
premoženjem popolno varnost. Mesto Celje
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še
samo jamči zanj z vsem svojim imetjem
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje. Denar
je pri njej naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg re-
zerv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

**Ljudska
posojilnica v Celju**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

HMELJARSKA ZADRUGA z o. j.**Skladišče Žalec**

*nudi svojim članom po najugodnejših cenah pri-
snano prvovrstne Holderjeve škroplilnice vseh
vrst, traktorje za oranje in okopavanje, razna
sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev itd.*